

Förbundsmöte 2018

Centrala arvoden i Vision

Förbundsstyrelsens yttrande med anledning av utredningen om centrala arvoden i Vision

Bakgrund

Förbundsstyrelsen 2016 beslutade om att en utredning om samtliga centrala arvoden skulle genomföras till nästa ordinarie förbundsstyrelsemöte. Centrala arvoden i Vision regleras i stadgarna och det är förbundsstyrelsen som beslutar om vilka arvoden som ska utgå till styrelse och revisor. Dessa var fram till 2016 de enda arvoderade uppdragen.

På förbundsstyrelsemötet 2016 fattades beslut om att arvode också skulle utgå till centrala valutskottet från det att beslutet fattades.

Fortsatt hantering

Förbundsstyrelsen har tagit del av utredningen "Centrala arvoden i Vision" och rekommenderar att frågan inför beslut bereds av ett utskott på förbundsstyrelsemötet.

Att förbundsstyrelsen själva eller, som i de flesta andra organisationer, valutskottet skulle bereda frågan inför beslut är inte lämpligt utifrån att dessa är direkt berörda.

Förbundsstyrelsens reflektioner

Utifrån utredningen och jämförelsen med andra förbund har förbundsstyrelsen gjort några reflektioner som vi vill skicka med till det utskott som kommer att bereda frågan.

För det första anser förbundsstyrelsen att den nuvarande modellen där enbart förbundsordföranden är anställd, och övriga ledamöter inklusive vice ordföranden är arvoderade, bör kvarstå.

För det andra anser förbundsstyrelsen att en förändring av beräkningsgrunden för arvoden bör ske från prisbasbelopp till inkomstbasbelopp. Skälet till detta är att inkomstbasbeloppet på ett mer rättvisande sätt speglar löneutvecklingen i samhället. En sådan förändring kräver dock samtidigt att beräkningsgrunderna räknas om för att den reella nivån inte drastiskt förändras – m a o att utbetalt arvode motsvarar nuvarande nivå.

Med detta yttrande lämnar förbundsstyrelsen över utredningen "Centrala arvoden i Vision" till förbundsstyrelsemötet.

Centrala arvoden i Vision

Bakgrund

Centrala arvoden i Vision regleras i stadgarna, § 6 mom 6, och det är förbundsmötet som beslutar om vilka arvoden som ska utgå till styrelse och revisor.

På förbundsmötet 2016 fattades beslut om att arvode också ska utgå till centrala valutskottet, och stadgarna kommer att revideras så att även dessa ingår.

Fram till år 2012 fanns ett ekonomiutskott som beredde de stadgeenliga ekonomifrågorna, d.v.s. beslut om förbundets medlemsavgifter och centrala arvoden. På förbundsmötet 2012 föreslogs via en motion att ekonomiutskottet togs bort och att ekonomifrågor istället bereddades som alla andra förbundsmötesfrågor. Syftet med detta var bland annat att fler förtroendevalda skulle få kunskap om Visions ekonomi, samt få bättre förutsättningar att fatta välgrundade beslut om dessa frågor på förbundsmötet. Motionen beviljades och beslut om medlemsavgifter och centrala arvoden bereds nu tillsammans med övriga förslag från styrelsen samt motioner på förmötena, för att sedan hanteras av ett utskott på förbundsmötet. Beslut fattas av plenum på förbundsmötet.

Inför förbundsmötet 2014 och 2016 redovisades styrelsens förslag till ekonomi på alla förmöten. Vad gäller arvoden la inte styrelsen ett förslag, det skulle i så fall ha inneburit att styrelsens ledamöter föreslog sina egna arvoden. Däremot redovisades den då gällande modellen för centrala arvoden på förmötena för att sedan beredas i utskottet på förbundsmötet. Inför 2016 års förbundsmöte togs också en kompletterande information om arvoden fram till utskottet. Informationen beskrev uppdragets uppgift, vilket ansvar och vilka arbetsuppgifter som ingår i respektive uppdrag samt en bedömning av tidsåtgången för uppdraget.

På förbundsmötet 2016 fanns två motioner med förslag om arvoden till det centrala valutskottet, motion nr 40 och nr 41. Förbundsmötets beslut avseende motionerna var:

Nr 40

Att centrala valutskottet ska arvoderas i enlighet med ett halvt prisbasbelopp per person och år som ska gälla från när beslut tas.

Nr 41

Att det inför nästa förbundsmöte tas fram ett förslag till arvode för centrala valutskottet som förbundsmötet kan fatta beslut om innan beslut om nytt valutskott väljs på mötet.

Vidare fattade förbundsmötet beslut om att en utredning om samtliga centrala arvoden sker till nästa ordinarie förbundsmöte. Utredningen ska bland annat innehålla en beskrivning av uppdragen, vad som krävs för uppdragen, vad som skiljer uppdragen åt samt olika möjliga arvodes- och ersättningsmodeller. Detta PM syftar till att ta fram den information som efterfrågats i förbundsmötets beslut och behandlar samtliga centrala uppdrag som definieras via stadgarna.

Sammanfattning

Centrala arvoden beslutas enligt stadgarna på förbundsmötet. Beredningen av förslag till förbundsmötet fungerar idag inte helt tillfredställande eftersom det inte finns någon part som lägger fram ett konkret förslag innan förbundsmötet. En förberedelse sker på förmöten genom att den aktuella modellen presenteras och diskuteras, men det är utskottet på förbundsmötet som tar fram ett konkret förslag till beslut.

I vår jämförelse med andra fackförbund ser vi att frågan bereds på olika sätt hos olika förbund. Antingen lägger styrelse eller valutskott ett förslag eller så bereds frågan på kongressen/förbundsmötet. I det fall valutskottet inte erhåller arvoden skulle beredningen kunna ske där eftersom valutskottet har god kunskap om vad de centrala uppdragen innebär. Att lägga förslag om sina egna arvoden rekommenderas inte. I och med att arvode idag utgår till styrelseledamöter, revisorer och ledamöter i centrala valutskottet bör inte frågan beredas av varken styrelsen eller centrala valutskottet.

Visions nivåer på centrala arvoden ligger i nivå eller strax under jämförbara fackförbunds arvodesnivåer. Vision betalar från år 2016 ut arvoden till valutskott, vilket inget annat fackförbund i jämförelsen gör.

Visions modell för arvoden, en andel av ett prisbasbelopp, liknar andra fackförbunds modeller. Den är tydlig och lätt att förstå. En förbättring kan vara att arvoden baseras på inkomstbasbelopp istället för prisbasbelopp. Detta eftersom inkomstbasbeloppet speglar löneutvecklingen medan prisbasbeloppet speglar inflationen i stort.

Varför arvoden?

Motiven till att arvoden ska finnas är att de ska vara en kompensation för det merarbete ett centralt uppdrag kan innebära. Många gånger kräver uppdraget att möten ska förberedas på ledig tid, det vill säga helger och kvällar. För själva mötestillfället behövs inte något arvode eftersom det är tid för vilket ersättning för förlorad arbetsförtjänst betalas ut av förbundet. Arvodets storlek ska stå i rimlig proportion till uppdragets omfattning och hur mycket tid som går till förberedelse och inläsning. Nuvarande ordning har funnits sedan i början av 2000-talet.

Beskrivning centrala uppdrag i Vision

Nedan följer en beskrivning av uppdragen, vad som krävs för uppdragen och vad som skiljer uppdragen åt.

Förbundsstyrelsen

Styrelsen, som består av 12 ledamöter, ska enligt stadgarna leda och offensivt utveckla Visions verksamhet. Ledamöterna är ytterst ansvariga för Visions verksamhet och tillgångar. Omsättningen 2016 var 360 miljoner kr och tillgångarnas värde uppgår till över 4 miljarder kr.

De huvudsakliga aktiviteterna som ingår i uppdraget som ledamot i styrelsen är:

- ▶ Styrelsemöten
- ▶ Parlamentariska möten, som förmöten, förbundsmöten, regionala konferenser.
- ▶ Olika förbundsgemensamma aktiviteter, som forum, avtalsgrupper, mässor mm
- ▶ Regionala aktiviteter, som arbetsplatsbesök mm.
- ▶ Andra uppdrag för Vision, TCO, andra styrelser, representation, internationellt

För presidiet (ordförande och de två vice ordföranden) är omfattningen större och det skiljer sig också mellan olika ledamöter beroende på vilka uppdrag de har, antal uppdrag och individuella förutsättningar för uppdraget.

Förbundsordförandes är anställd av Vision och erhåller månadslön, arvode utgår därför inte. Ordförande leder styrelsens arbete och är högsta ansvarig i Vision.

Totalt uppskattas uppdraget som ledamot till ca 25-30 procent av en arbetstid samt extra tid utanför arbetstid till ca 15-20 procent. Vice ordföranden lägger ned mer tid, uppskattningsvis 35-50 procent av en arbetstid.

Sammanställningen av förbundsstyrelsen är viktig och de krav som ställs på styrelsens ledamöter är:

► **Goda ledaregenskaper**

Visions företrädare är Visions ansikte utåt, vilket måste synas i ord och handling. Det är en person som är prestigelös, pålitlig och ärlig. Visions företrädare ser till alla medlemmars intressen och verkar efter de demokratiska spelreglerna.

► **Kommunikatör**

Visions företrädare kan förmedla budskap på ett pedagogiskt och tydligt sätt. Det är av vikt att kunna knyta nya kontakter och upprätthålla dem. Visions företrädare kan stå upp för sitt budskap, och synas bland medlemmar och i media.

► **Framtidsorienterad**

Visions företrädare ska tänka stort och framåt. Det är en person med stort målfokus och som är öppen för nya idéer.

► **Strateg**

Visions företrädare ska vara konsekvent i sitt handlande och vara inflytelserik. Det är viktigt att kunna samverka för att hitta nya lösningar.

► **Engagemang och intresse**

Visions företrädare är helt införstådd med och delar Visions framtidsidé och värdegrund. Företrädaren ska vara personlig, inspirerande och fair. En ambassadör för facket i allmänhet och Vision i synnerhet. Ett starkt engagemang för människor och för fackliga frågor är en förutsättning.

Revisorer

Visions två förtroendevalda revisorer ska enligt stadgarna granska styrelsens förvaltning och förbundets räkenskaper. De utser auktoriserad revisor för den formella granskningen av intern kontroll, årsredovisning med mera och lämnar tillsammans med den auktoriserade revisorn en gemensam revisionsberättelse för Vision. Visions revisorer har till uppgift att granska huruvida förbundsstyrelsen sköter förbundets förvaltning på ett ändamålsenligt sätt, vilket bland annat innebär att de följer upp att förbundsmötets beslut samt stadgar och styrdokument efterlevs och följs, samt att verksamheten bedrivs på ett bra sätt för medlemmarna.

Revisorerna planerar självständigt sitt arbete utifrån de processer och eventuella risker som identifieras successivt under revisionsarbetet.

Följande kan ingå i uppdraget

- Verksamhetsbesök centren och funktioner, ca fyra gånger per år
- Delta i flera regionala aktiviteter, som exempelvis regionala konferenser
- Delta på styrelsemöte när årsredovisning eller andra viktiga frågor hanteras
- Revisionsmöten med auktoriserad revisor och kansliet
- Delta på vissa aktiviteter med förbundsstyrelsen

Revisorerna ska också hålla sig uppdaterade om vad som händer i Vision och inom revisionsområdet. De ska också sätta av tid för erfarenhetsutbyte med andra organisationer. Omfattningen för ett revisorsuppdrag uppskattas till ca 15 dagar per år. Eftersom revisorerna ska hålla sig uppdaterade om verksamheten tillkommer ungefär lika mycket tid för inläsning, ca 2-3 timmar/vecka.

Det finns inte några uttalade formella krav på revisorerna.

Revisorssuppleanterna ska normalt sett täcka upp om en ordinarie revisor blir långvarigt förhindrad från sitt uppdrag.

Centrala valutskottet

Centrala valutskottet består av sju ledamöter som väljs vart fjärde år. Det centrala valutskottet förbereder och föreslår nyval, omval och fyllnadsväl till Visions förbundsstyrelse. Valutskottet arbetar strategiskt och målinriktat. Därför arbetar ledamöterna inte bara under de år som förbundsstyrelse ska väljas, utan är hela tiden aktiva i arbetet med att leta efter intressanta personer på olika möten regionalt och centralt.

Valutskottet arbetar processinriktat, det vill säga skapar kontaktytor med de förtroendevalda i regionerna, återkopplar på förmöten/regionkonferenser/samordningsgrupper, letar aktivt efter ledare på olika träffar, efterlyser tips och utvecklar kompetensprofilen.

Det finns inte några uttalade formella krav på ledamöterna i valutskottet.

Omfattningen av uppdraget varierar mycket mellan olika år beroende på om det är ett år med val till förbundsstyrelsen eller inte. Se nedan

Ett valår, cirka 30 arbetsdagar

- ▶ Deltagande på förbundsmöte, förmöte, regionkonferens och avtalsforum.
- ▶ Intervjuer
- ▶ Möten med valutskottet

År med förbundsmöte, men inte val cirka åtta arbetsdagar

- ▶ Deltagande på förbundsmöte, förmöte
- ▶ Möten med valutskottet

År utan förbundsmöte, cirka fem arbetsdagar

- ▶ Deltagande på regionala förbundskonferenser.
- ▶ Möten med valutskottet

Till detta kommer tid som ledamöterna lägger på inläsning av ansökningar, förberedelser inför intervjuer, referenstagning av alla som nominerats till styrelseledamöter och revisorer. Det är svårt att uppskatta den tiden eftersom det hänger ihop med hur många som nominerats. Ett uppdrag i det centrala valutskottet innebär i snitt minst 15 arbetsdagar per år.

Jämförelse andra fackförbund och modeller

För att visa på andra ersättningsmodeller och ersättningsnivåer finns i denna rapport en jämförelse med ett antal andra fackförbund, främst andra TCO-förbund. Vision använder prisbasbeloppet att utgå ifrån. Majoriteten av jämförbara förbund använder inkomstbasbeloppet.

Det kan diskuteras vem som är lämpligast att bereda frågan om arvoden. I Vision är detta beredningsansvar i nuläget en fråga för det utskott på förbundsmötet som har att behandla ekonomifrågor. Beredningen har skett genom att gällande ersättningsmodell och arvoden föredragits för förtroendevalda i samband med förmötena. I förbundsmötesmaterialet till ekonomiutskottet har också en beskrivning av uppdragen och dess ansvar funnits. Det är förbundsmötet som fattar beslut om arvoden. Hos jämförbara fackförbund ser beredningen lite olika ut, någon gör det genom styrelsen, någon genom valutskottet, och någon har en liknande ordning som Vision.

Förbundsordföranden är heltidsanställd i Vision och erhåller månadslön. Ordförandes lön sätts av vice ordföranden i dialog med personalchefen. Styrelseledamöternas arvoden beslutas av förbundsmötet. De båda vice ordförandena ska ses på ett särskilt sätt eftersom omfattningen av dessa uppdrag är ca halvtid.

Centrala arvoden i Vision 2017/2018 enligt FM beslut 2016:

Basbelopp 2017 = 44 800 kr

Uppdrag	Kr
Vice ordförande	80 640 kr/år (1,8 basbelopp)
Ledamot	44 800 kr/år (1 basbelopp)
Revisor	13 440 kr/år (0,3 basbelopp)
Revisorssuppleant	1 344 kr/mötesdag (0,03 basbelopp/mötesdag)
Centrala valutskottet	22 400 kr/år (0,5 basbelopp)

Jämförelse andra fackförbund, främst inom TCO

Avser år 2017 (av hänsyn till att dessa siffror kan vara känsliga redovisas inte från vilket fackförbund respektive siffror kommer).

Vice ordföranden	Vision 1,8 pbb 80 640 kr/år	Förbund 1 0,15 av ordf. arvode 161 100 kr/år	Förbund 2 Se kommentar nedan	Förbund 3 0,8 av ordf. ers arbetat timma minst 1,5 ibb Minst 92 250 kr/år	Förbund 4 1.e vice ordf 58 400 kr/mån 2:e vice ordf 43 800 kr/mån	Förbund 5 1.e vice ordf 49 136 kr/mån 2:e vice ordf 44 800 kr/mån
Styrelseledamot	1 pbb 44 800 kr/år	1 ibb 61 500 kr/år	0,7 ibb 43 050 kr/år	1 ibb 61 500 kr/år	1,5 pbb 67 200 kr/år	1 pbb 44 800 kr/år
Revisor	0,3 pbb 13 440 kr/år	1 ibb 61 500 kr/år	0,6 ibb 36 900 kr/år	0,5 ibb 30 750 kr/år	0,75 pbb 33 600 kr/år	0,5 pbb 22 400 kr/år
Revisors-suppleant	1 344 kr/ mötesdag	-	1 844 kr/ mötesdag	-	0,2 pbb 8 960 kr/år	-
Valutskott	0,5 pbb 22 400 kr/år	Inget arvode	Inget arvode	Inget arvode	Inget arvode	Inget arvode
Utgår förlorad arb?	Ja Ja	För vice ordföranden 50% av heltid	Ja	Ja	Ja	Ja
Utgår traktamente?	Ja	Ja	?	?	Ja	Ja
Övrig kommentar		Dagarvode 400 kr för för- bunds-uppdrag + 200 kr extra kväll och helger	Även vice ordf. är anställda och erhåller lön. + arvode som styrelseledamot		Ledamot erhåller med- verkande-bidrag med 400 kr/ förrättning	